

Titkok és érzelmek a Róma-hegyen

Volt egy festő, akit ma is a modern magyar művészet legkiemelkedőbb alakjaként tartanak számon. Rippl-Rónai Józsefnek hívták, és 1861-ben született Kaposváron. Tanulmányait a müncheni akadémián végezte, majd 1887-ben Párizsban telepedett le. 1902-ben visszaköltözött Kaposvárra, 1908-ban pedig megvásárolta a Róma-hegyi birtokot. Itt fejlesztette ki azt a speciális mozaiktechnikát, amit ő egyszerűen csak kukoricásnak nevezett és amiért a gyűjtők ma akár százmillió forintot is hajlandók kifizetni.

- A Rippl-Rónai-gyűjteményben az a csodálatos, hogy nemcsak a képek jelentik az értékét - mondta *Winkler Ferenc*, a megyei múzeum igazgatója. - Az a levelezés is páratlan, amit a festő *Adyval*, *Móricz Zsigmonddal*, *Lyka Károllyal* folytatott. Sajnos, nem tudjuk olyan körülmények között megmutatni, ahogyan szeretnénk.

Ha egy ilyen érték Európa nyugati felén lenne, biztosan nem okozna gondot a kert rendben tartása, és bizonyára heteket kéne sorba állni a bejutásért. Ezért döntöttük el, hogy szombaton, a nemzeti kulturális örökség napján ide invitáljuk az embereket és megpróbálunk támogatásokat találni.

Van egy ház Kaposváron, ahol megfordult a múlt század fordulójának szinte minden fontos gondolkodója. A Rippl-Rónai-villa a Róma-hegyen áll. Amikor épült, még magányosan őrizte a körötte levő szőlőbirtokot. Ma a bejárattól alig egy ugrásnyira újabb utca épül, a sárga épület azonban, egy megtépzott gesztenyesor végén csendben őrizi a Róma-hegy elmúlt száz évét. A viseltes fakerítés nyikorogva nyílik. A kapun kézzel írott név: *Böszörményi Istvánné*. Ha nem tudnám biztosan, hova is igyekszem, hát lehet, meg is fordulnék. Mielőtt azonban megtehetném, egy idős, törekeny asszony kerül elő szinte a semmiből és kedvesen érdeklődik, mi járatban vagyunk. Szinte választ sem vár, már mondja is, hogy a napokban nagy volt itt a nyüzsgés, ünnepre készül ugyanis a Róma-hegy. Az idős asszonyról kiderül: övé a név a kapun. *Böszörményi Istvánné* negyedszázadot töltött teremőrként a villában.

- Milyen volt ez a huszonöt év? - kérdez vissza merengő mosollyal. - Hát, mint egy álom. 73 éves vagyunk, és ez volt életem legszebb

Böszörményi Istvánné: Nekem az itt töltött 25 év olyan volt, mint egy álom, ez a múzeum az életem, ez a családom

FOTÓ: TÖRÖK

25 éve. Nekem ez a múzeum az életem, és két év óta, amikor meghalt a fiam, ez a családom is. Minden zegéztugát ismerem, pontosan úgy, mint egy embert. Az idén mégis úgy döntöttem, felmondok magamnak. Tudják, ötször mentem már vissza megnézni, hogy lekapcsoltam-e a villanyt, így már nem szabad csinálni. Nagyon fáj, hogy már nem én várhatom a vendégeket. Mert nekem az ide érkezők nem látogatók voltak, hanem vendégek. Szombaton megint vendégek jönnek. Izgatott vagyok, mert azt szeretném, ha minden jól sikerülne. Tudják, fontos nekem ez a ház: amíg át tudok menni, kicsit megnézni, addig élek. Amikor már majd nem tudok, akkor meghalok.

Van egy festőművész, aki Rippl-Rónai miatt lett művészettörténész. *Horváth János Milán* volt az, aki múzeumot csinált a Róma-hegyi villából. A hetvenes-nyolcvanas években ócskapiacokra járt, hogy eredeti korú szőnyegekkel, függönyökkel pótolhassa a hiányzó drapériákat, és az elmúlt 25 évben az ország legelismertebb Rippl-Rónai-kutatói közé küzdötte magát. Gimnazistaként, a hatvanas években járt először a villában. Akkor még a hegyi tanár, *Martyn Róbert* - Rippl-Rónai nevelt gyermeke - engedte be. Kaposvár későbbi díszpolgára változtatás nélkül megőrizte a villa be-

rendezését, és 1978-ban adta át a megyei múzeumnak. Igaz, már az ötvenes évektől beengedett mindenkit, aki Rippl-Rónai emléke miatt bekopogott hozzá.

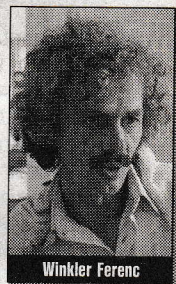
- Rippl-Rónai sikeres és már életében elismert festő volt - mondta *Horváth János Milán*. - A gyűjtők ma egyre többet fizetnek érte. Amikor én elkezdtem a hetvenes évek végén a képeit vásárolni a múzeumnak, 70-100 ezer forintot kértek egy nagyméretű vászonért. Az utóbbi évben egy Rippl-Rónaiért fizettek leg többet az aukciós házakban. 25 millió forint volt a kikiáltási ára és 75 millió forintért ütötték le a feleségről, *Lazarinról* készült olajfestményt. Úgy becsüljük, olyan 3600 képet festhetett, és abból mindössze ezer körüli van múzeumokban, a többi magángyűjteményben. A villába is szívesen vennénk újabb képeket, de már nem tudunk. Megfizethetetlen. Most egyébként legszívesebben azt a papagájos paravánt vásárolnám meg, amit szombaton először lehet majd látni a Róma-hegyen. Egy magángyűjteményből kapjuk kölcsön az alkalomra.

Van egy országgyűlési képviselő, aki rövidnadrágban, miközben a villa ablakát pucolja, arról beszél, hogy megtisztelő munkát végez. Még belegendolni is borzongató ugyanis, mondja, hogy azt a házat gondozhatják, amiben a Nyugat egy nemzedéke rendszeresen vendég volt, és ahol Rippl-Rónai a legszebb korszakában alkotott. A rövidnadrágos ablakpucoló, kertgondozók több mint húszan vannak. A Róma-hegyi Baráti Kör tagjai három éve karolták föl az egykor itt lakó híres festő emlékének őrzését.

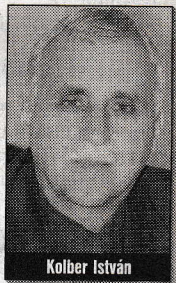
- Nagyon büszke vagyok rá, hogy megyei elnökségem idején,

1997-ben sikerült felújítani a házat - mondta *Kolber István*, a baráti kör elnöke. - Páratlan műveltségtörténeti érték ez, még s i n c s olyan állapotban, ami méltó lenne hozzá. Fel kellene újítani a kertet, és úgy kellene vonzóvá tenni, hogy kulturális zárandokhelyé váljon, mert erre érdemes. Szeretnénk, ha többen megismernék. A ház hangulata szerintem páratlan. Minden alkalommal úgy érzem, mintha először járnék benne, és olyan, mint ha Rippl-Rónai még mindig itt lenne, csak bujkálna valahol.

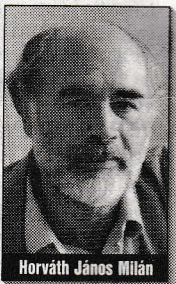
Ez valóban így van. Egészen különleges atmoszférája van a Róma-hegyi háznak, még így is, hogy nem olyan, mint amilyen lehetne. A megyei múzeum, a Róma-hegyi Baráti Kör tagjai, a kaposvári Roxinház és még sokan mások ma este azért dolgoznak, hogy egy kicsivel szebb legyen. Mindenki, aki eljön, segít nekik ebben, és ha Rippl-Rónai József valóban ott bujkál valahol, hát bizonyára őt is jókedvre derítik...

Winkler Ferenc

Kolber István

Horváth János Milán

8850-2005

50. megyei Hírnap - Kaposvár c. rovat 6. oldal
2003. október 11. szombat

István, a király a születésnapra

Ma a Rippl-Rónai-villa megnyitására 25. évfordulóján kulturális pikniket tartanak a Róma-hegyen. A program 16 órakor kezdődik, és külön érdekessége lesz, hogy több közéleti személyiség mellett *Hiller István* kultuszminiszter is vállalta: tárlatvezetőként kalauzolja az érdeklődőket. Lesz még történelmi játszótér, borkóstoló és zsíros kenyér, este pedig a kaposvári Roxinház az István, a király rockoperát mutatja be.

FÁBOS ERIKA